

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, GEGUŽĖ — MAY — 30, 1985

Nr. 105

„Aušra“ Nr. 43(83)

SOS! SOS! SOS!

(Tęsinys)

K. Muzikevičius
Mordovijoje

Tai antras kalinio Taraso B. V. pareiškimas. Pirmą (skundą TSRS prokurorui) rašė maždaug prieš metus. (Neaišku, ar jis buvo kur publikuotas?) Trečio pareiškimo Tarasas jau nebespėjo parašyti. Pagaliau jis sulaukė dienos, kada baigėsi 12-ka metų trukęs jo kalinimas už tai, kad 1941 m. dalyvavo Latvijos išlaisvinimo fronte.

Pagal lagerio dokumentus Tarasas B. V. susirgo 1983 m. rugsėjo 30 d. 10 val. 00 min., o tos pat dienos 10 val. 50 min. jo siela jau apleido kūną...

Jis mirė turėdamas pilną sąmonę 64-riais savo amžiaus metais, taip ir nepamatęs savo dukters ir sesers, kurios atvyko į lagerį jo pasitikti trim dienoms prieš jam baigiant bausmę ir laukė jo už zonos...

Jo gimtinėje — Latvijoje — gydytojai buvo pasiruošę jį priimti ir padaryti viską jo gyvybei išgelbėti arba bent pratyti.

Tos pačios dienos 14 val. mirusiojo kūną, paguldytą ant lagerininko vatinuko („zekovskoj“ telegreike), pridengtą paklode, kroviniu vežimu išvežė pro geležinius vartus už zonos liūdnu „laisvės“ keliu. Iš paskos sekė dvi nelaimingos moterys...

Į Mordovijos konclagerį Baraševą, tiesiai iš armijos buvo atvežtas iškankintas, susirgęs epilepsija, sužalotu veidu (gruovo priepuolio metu) K. Muzikevičius. Jo tėvai gyvena Kaune, J. Biliūno 19-1. Jis nuteistas 6 m. griežto režimo konclagerio už kalbas su pabaltiečiais kareiviais „politinėmis“ temomis...

Iš Mordovijos
politikinių lagerio
Ž CH 385 Baro
(Učastko) kronikos

Ž CH 385 stovyklose Nr. 7, 11 ir 19 sumažėjus politikinių, pastarieji buvo išvežti į Permės stovyklas, o apie 120 1973 m. spalio 17 d. perkelti į 3-cios stovyklos rekonstruotą barą Nr. 5 Baraševą. Perkeltųjų absoliučią daugumą sudarė nuteisti pagal BK 64 str. — taip vadinami „kariniai nusikaltėliai“ (tarnavę policijai, SS daliniuose, baudžiamuose batalionuose, Vermachte, Vlasovo armijoje; priklausę UPA (Ukrainkaja povstancakaja armija), OUN (Organizacija Ukrainkich nacionalistov), 1941 m. „baltaraiščiams“ ir pokario partizanams Lietuvoje, „žaliaraiščiams“ ir partizanams Latvijoje, Estijoje ir kt. (Bus daugiau)

Nežiūrint politinių pažiūrų skirtumų, Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl ir Prancūzijos prezidentas Francois Mitterrand gerai sutaria. Jie nutarė toliau krypti Europos bendradarbiavimo Vokietijos-Prancūzijos vieningumu ir kooperavimu. Nuotraukoje abu plaukioja laivu Vokietijos ežere.

Graikijoje vyksta rinkimų kampanija

kad šį kartą respublikonas prezidentas prisijungė prie demokratų, kurie, kaip prezidentai Rooseveltas, Trumanas ir Kennedys išėjo kovoti už teisingą ir paprastą mokesčių sistemą. Demokratų atstovas sveikino prezidentą Reaganą ir pažadėjo dirbti kartu, kad amerikiečiai laimėtų. Jis ragino piliečius rašyti savo atstovams kongrese, raginti juos nepasiduoti gerai organizuotiems didžiojo biznio interesams, kurie organizuojasi prieš reformos planą.

Tęsimas derybos

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas susitiko su Ženevos ginklų kontrolės derybų delegacijos nariais. Derybos vėl bus tęsimas ketvirtadienį. Spaudos sekretorius Larry Speakes pasakė reporteriams, kad Gorbaciovą Maskvoje buvo teisingas, sakdamas, kad iki šiol tos derybos nedavė jokių vaisių. Gorbaciovą tačiau nepasakė, kad tų vaisių nebuvo dėl sovietų užsispyrimo ir net savo ankstyvesnių pažiūrų keitimo.

Paryžiuje susitiko JAV sekretoriaus asistentas Afrikos reikalams Chester Crocker ir sovietų Vladimir Vajev. Čia pasikeitė nuomonėmis apie padėtį pietinėje Afrikoje. Birželio mėnesį numatomas panašus „dialogas“ apie padėtį Afganistane. Prezidentas Reaganas jau pernai siūlė Maskvai įvesti tokias periodines konsultacijas, delegacijų susitikimus, kad būtų galima mažinti įtampas įvairiose pasaulio dalyse, vengti nesusiipratimų.

— Izraelio valdžia paskyrė 200 mil. dol. pasienio su Libanu gyvenviečių stiprinimui. Bus statomi požeminiai bunkeriai, slėptuvės civiliams, kuriems vėl didėja grėsmė iš Libano pusės.

Atėnai. — Graikijoje sekamųjų bus renkamas naujas parlamentas, vyksta rinkimų kampanija. Premjeras Papandreu išreiškė viltį, kad graikai išrinks jo vadovaujamą socialistų partiją su aiškia dauguma naujame parlamente, kad nereikėtų jokių koalicijų su kitomis partijomis.

Stipriausi oponentai socialistams yra naujoji demokratų partija, tačiau ji neturi ryškesnių vadų, kurie galėtų konkuruoti į premjero vietą. Socialistų priešai yra ir Maskvos linija seką komunistai. Jie tikėjosi, kad Papandreu laikysis dešinės kuro ir palaikys senesnių pakeistą prezidentą Caramanli. Tuo atveju daug kairiųjų socialistų būtų perbėgę į komunistų partiją. Premjeras tačiau išėjo prieš Caramanli, jo nepalaikė, pastatė savo parinktą prezidentą Sartzetaki ir išlaikė socialistų frankijų vienybę.

Premjeras pasikalbėjo su „New York Times“ korespondentu Henry Kamm pasakė, kad graikams nelabai svarbi užsienio politika, daug svarbesnė padėtis namie. Graikų tenori, kad valdžia užsienio politikoje būtų atsakinga, neieškotų nuotykių. Graikijos sąjungininkai po šių rinkimų gali tikėtis „ramesnių vandenų“, pasakė Papandreu. Jis neslėpė, kad graikų žmonėms svarbi Vakarų politika Turkijos atžvilgiu. Parlamento rinkimuose 1981 m. socialistai žadėjo pasitraukti iš NATO ir iš Europos Rinkos, tačiau šandien dėl tų klausimų nėra debatų. Balsuotojai nesidomėjo NATO ar Rinkos problemomis, jiems svarbiausia kasdieninis gyvenimas.

Premjeras korespondentui papasakojo savo pažiūras į socializmą. Jis pripažino, kad jo socializmas yra „romantiskas“, jis nėra Markso socialistas, bet evoliucinio socializmo kūrėjas Charles

Fourier'o ir Saint-Simon'o, kurie gyveno ir rašė dar prieš Marksa, sekėjas. Jis pabrėžė, kad didžiųjų daugianacionalinių korporacijų investicijos Graikijoje yra laukiamos ir jis neturi planų suvalstybinti ar nacionalizuoti privataus biznio sektoriaus. Jis esąs ekonominis pragmatistas, ne visur siekias centrinio planavimo. Tuo keliu jis einas pagal graikų tautos daugumos pageidavimus.

Socialistų premjero svarbiausias oponentas šiuose rinkimuose yra konservatorių Naujosios demokratų partijos vadas Konstantinas Mitsotakis. Jis aiškiai pasisako už Graikijos pasilikimą NATO sąjungoje ir Europos Rinkoje. Jis pritaria Amerikos karinių bazių laikymui graikų teritorijoje. Bazės naudingos Graikijai, padeda išlaikyti karinę pusiausvyrą su Turkija. Graikija gauna iš Amerikos už tas bazes 500 mil. dol. per metus.

Viešosios opinijos tyrimai šį savaitę parodė, kad abi svarbiausios partijos: socialistai ir naujieji demokratai turėtų laimėti po 42 nuoš. visų balsų. Washingtone kalbama, kad Amerikos graikų vadai, jų atstovai Kongrese išėjo prieš Ameriką nukreiptas kalbas, nes viešojoje opinijoje Amerikoje vis daugiau nusistato prieš Graikijos valdžios politiką. Santykiai gali tik blogėti. Iš to naudos nebūs nei Graikijai, nei Amerikos graikams.

— Buves aukštas sovietų diplomatas, pabėgęs į Ameriką, Arkadij Sevčenko, kalbėjo Atstovų Rūmų ginkluotųjų jėgų pakomitejui. Jis pranašavo, kad užtruks daug laiko, kol Gorbaciovą įsistiprins Kremluje. Eventualiai jis padarys nemažą nuolaidas derybose dėl ginklų apribojimo, pasakė Sevčenko.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Sovietų kariuomenė Afganistane pradėjo naują didelę ofensyvą Kunaro slėnyje. Diplomatai mano, kad sovietai bandys visai uždaryti Afganistano sieną su Pakistanu, iš kur laisvės kovotojai gauna ginklus ir amuniciją.

— Iranas apšaudė Irako sostinę Bagdadą raketomis. Irako lėktuvai daužė septynis Irano miestus. JT sekretorius apeliavo į abi puses sustabdyti nekaltų civilių naikinimą.

— Romos teisme, kur kaltinami popiežiaus atentato sąmokslininkai, teroristas Ali Agca vėl pertraukė teismo eigą „nušnekėdamas“ apie savo ryšius su Dievu. Jis esąs Jėzus Kristus, žinąs, kad ateina pasaulio pabaiga. Advokatas, ginąs teisme bulgarus, pasidžiaugė Agcos elgesiu. Jis pamatęs, kad Agca jau treji metai vedžioja italų teisingumo organus už nosies.

— Pietų Korėjos valdžia paskelbė, kad studentai, kurie laikė užėmę JAV informacijos įstaigos pastatą ir iš jos po 4 dienų pasitraukė, bus baudžiami.

— Lenkijoje lankosi Italijos premjeras Bettino Craxi, turėjęs ilgą pasikalbėjimą su gen. Jaruzelskiu.

— Pietų Afrikoje nežinomi piktadariai susprogdino Johannesburgo karinės sanitacijos dalinio įstaigą, sužėista 12 žmonių. Įtariama, kad bomba padėjo juoduojų Afrikos Nacionalinio Kongreso aktyvistai.

— Beirute vykstančios šįjūt kovos su palestiniečiais pasižymi žiaurumu. Sužeistieji pribaiigiami, žudomi vaikai, naudojami peiliai ir vėzdai. Greitosios pagalbos mašinos neprileidžiamos pa imti sužeistųjų. Šįjūtai tvirtina, kad palestiniečiai turi požeminius tunelius, kurie jungia tris stovyklas. Izraelio spauda piktinasi, kad dėl šių skerdynių nesigirdi tarptautinių protestų, kurie buvo girdimi, kai izraeliečiai kovėsi su palestiniečiais.

— Nauju JAV ambasadorium Jungoslavijoje paskirtas John Scanlan, tarnavęs Maskvoje, Belgrade, Varšuvoje ir Montevideo.

— Pakistano kareiviams Karachi mieste įsakta šaudyti į visus, kurie gatvėse pasirodys draudžiamomis valandomis.

— Policija Vakarų Berlyne konfiskavo JAV dolerių padirbtus banknotus, apie 1.1 mil. dol. vertės. Suimti du vokiečiai.

Prancūzų-vokiečių pasitarimai

Bona. — Prancūzijos prezidentas ir Vakarų Vokietijos kancleris turėjo pasitarimą dėl Vakarų Europos aukštosios technologijos firmų bendradarbiavimo Amerikos pradėtos erdvės gynybos ginklų tyrinėjimo programoj. Kancleris Kohl tam bendradarbiavimui pritarė, tačiau Mitterrandas jam priešingas. Jis siūlo steigti atskirą Vakarų Europos tyrimų programą, vadinamą „Eureka“. Tai būsimi „technologijos bendruomenė“, nepriklausoma nuo amerikiečių. Prancūzijos valdžia tvirtina, kad Europai nereikėtų tapti Amerikos kontraktorium. Europa neturėtų atsilikti nuo Amerikos ar Japonijos technologijos.

JAV delegacija atvyko į Sudaną

Washingtonas. — Egiptui spauda paskelbė, jog šią savaitę Sudane lankysis aukšto lygio JAV delegacija. Tuomet ir valstybės departamentas pripažino, kad sekretoriaus asistentas Afrikos reikalams Chester Crocker antradienį atvyks į Khartoumą susitikti su naująja Sudano vyriausybe.

Kaip žinoma, draugiškas Sudano valdovas, prezidentas Gaafar al Nimeiry balandžio pradžioje lankėsi Washingtone, tarėsi dėl naujos JAV paramos Sudanui ir balandžio 6 d., jam jau grįžtant namo, Sudane įvyko perversmas ir valdžią paėmė karinė taryba, vadovaujama generolo Abdel Rahman Siwar el Dahab.

Sekretoriaus asistento Crockerio vizitas yra pirmas aukšto lygio JAV pareigūno apsilankymas Sudane po Nimeiro nuvertimo. Naujos Sudano vyriausybės elgesys jau sukėlė Washingtone rūpesčių. Gegužės 18 Sudane lankėsi Libijos diktatorius el Khaddafi. Sudano valdžios pareiškimai minėjo geresnius ryšius su Maskva. Bandoma pagerinti santykius ir su komunizmo valdoma Etiopija.

Valstybės departamentas pabrėžė, kad prezidento Reagano vyriausybė yra suinteresuota išlaikyti su Sudanu gerus ryšius. Dabartinė JAV delegacija Khar-

toume svarstys Sudano ekonomines problemas, kurios svarbią vietą užima Sudano skolos užsieniams. Bus paliesti ir naujos vyriausybės politinės orientacijos klausimai.

Sudano valdžiai svarbus pietinio Sudano provincijose vykstantis sukilimas, kurį iki šiol rėmė Etiopija. Pietiečiai siekia autonomijos, reikalauja daugiau lėšų ir dėmesio Sudano ne arabams piliečiams. Centrinė valdžia visada būna arabų rankose, tačiau šį kartą karininkai į kabinetą pakvietė ir kelis pietiečius.

Amerikai Sudanas svarbus ir strategine prasme. Po Egipto Sudanas buvo didžiausias Afrikoje Amerikos paramos gavėjas. Per metus Sudanas gaudavo iš JAV apie 200 mil. dol. karinės ir ekonominės paramos. Šiais metais JAV vyriausybė tą paramą sumažino, reikalaujama, kad Sudanas derintų savo ekonominę politiką su Tarptautinio Valiutos Fondo reikalavimais, sprendžiant skolų užsienio bankams problemą.

Sudane prieglaudą rado tūkstantčiai pabėgėlių iš badaujančių kaimyninių šalių. Amerikos parama maisto produktams sudaro 75 nuoš. visos Sudano iš užsienio gaunamos paramos. Šiomet Amerika nusiųs į Sudaną apie vieną milijoną tonų maisto.

Stebėtojams dar neaišku, kas ir ką iš tiesų laimėjo po Nimeiro nuvertimo. Libija pirma ėmė ieškoti naujame Sudane laimėjimų. Egiptas ir Amerika su nerimu seka pranešimus, kad Sudanas gauna Libijos ginklų ir lėšų. Pripažįstama, kad šimtai buvusių Nimeiro priešų, pabėgusių į užsienį, dabar vėl grįžta į Sudaną. Libijos diktatoriaus „žaliųjų knygelių“ pilna Sudano knygynuose, tačiau manoma, kad dabartinis Sudano valdžia bus atsargi nepatekti į pulkininko Khaddafio tinklą.

Naujos valdžios pozicija paaiškės rugpjūčio mėn., kada turi įvykti jungtiniai Sudano ir JAV kariuomenių manevrai. Galimas daiktas, kad naujoji Sudano valdžia tuos manevrus atšauks.

Stebėtojai mano, kad Sudanui daug svarbiau pagerinti santykius su Etiopija. Pietiniame Sudane tarptautinės naftos bendrovės tikisi rasti nemažus naftos šaltinius. Bendrovės labai trukdo ten veikią juodieji sukilėliai, vadovaujami pulk. Garango, remiamo ir skatinamo Etiopijos. Pietuose buvo nutraukti dėl sukilėlių puldinėjimų Jonglai kanalo darbai ir naftos šaltinių ieškojimas. Jei santykiai su Etiopija pagerėtų ir Garango jėgos netektų Etiopijos paramos, Sudano pietiečių sukilimas pasidarytų nebeapovojingas ir Sudanas lengviau atsikvėptų. Jis net galėtų tapti naftą eksportuojančia šalimi, kaip jau yra tapęs Egiptas.

KALENDORIUS

Gegužės 30 d.: Feliksas, Joanna A., Vylaudas, Jazmina.
Gegužės 31 d.: Koncijus, Petronėlė, Gintautas, Agilė.

ORAS

Saulė teka 5:20, leidžiasi 8:16.
Debesuota, su pragiedruliais, gali lyti, temperatūra dieną 80 l., naktį 60 l.

Prieš 40 metų

KRUVINA DRAMA

Kai šie metai yra suakutviniai, visur daug kalbama ir rašoma apie „laimingą karo pabaigą“, apie „hitlerinio žveries pribagimą“, „pavergtų tautų išvadavimą“. Tačiau kažkodėl neprišimamos ar tik labai retai teprišimamos didžios nuodėmės, kurias vakariniai sąjungininkai, laudydami žmogaus bei tautų teises, padarė. Mazai terašoma arba visiškai nutylima, kokio „išvadavimo“ susilaukė Pabaltijo valstybės, o visiškai nutylima be galo šurpi baltųjų rusų tragedija, kazokų išdavimas. Taigi bus gerai, kad mes, būdami patys labai nelaimingai, prisiminsime dar nelaimingesnius kaimynus.

Pirmiausia rusai. Toli gražu ne visi jie buvo bolševikai, ir kilius II pasauliniam karui kai kurie jų vadai manė, kad galbūt atėjo gera proga nuversti komunistinį režimą ir įvesti Rusijoje demokratine santvarką.

1941 - 1942 m. vokiečiams, pergalingų karo veiksmų eigoje, pateko ne vienas milijonas rusų karo belaisvių. Jų skaičiuje buvo daugybė gerų karo vadų, generolų Andrejų Vlasovą įskaitant. Jis buvo gimęs 1900 m. 1919 m. baigė karo mokyklą ir dalyvavo rusų pilietiniame kare komunistų pusėje. 1939 m. paskirtas divizijos vadu. Gynė Kijevą, Kurską, Maskvą. Pakeltas II-osios smogiamosios armijos vadu. 1942 m. kovo mėn. pateko į vokiečių nelaisvę. Čia būdamas, drauge su kitais rusų karininkais bei intelektualais, įsteigė Rusų tautinį komitetą ir, vokiečiams pritarant, pradėjo iš rusų karo belaisvių tarpo organizuoti armiją kovai su bolševikais. Buvo numatyta suformuoti į karinius dalinius apie milijoną vyrų. Vlasovo kariai dėvėjo ant savo uniformų rusiškus (ROA - Rusų išvadavimo armijos) ženklus. Tačiau vokiečių bendradarbiavimas ROA armijos kūrimo reikalu nebuvo nuoširdus. Mat gen. Vlasovas buvo išsidėręs teisę kovoti tikrai Rytų fronte prieš bolševikus, o ne prieš vakarinius sąjungininkus. Tik karui artėjant į pabaigą, vokiečiai pradėjo Vlasovą daugiau remti; susitarė sudaryti 5 divizijas, bet leido veikti tik dviem. Ligi 1945 m. kovo mėn. Vlasovas sutelkė 50,000 rusų karių armiją.

Tačiau vokiečiai nepasitiko Vlasovo armiją, darė viską, kad ji nebūtų vienoje vietoje, išsklaidė įvairiuose frontuose, davė menką apginklavimą, neleido vlasovininkams susitelkti prie Čekoslovakijos sienos ir kt. Baigiantis karui, Vlasovas, išsklaidęs čekų prašymą, pasuko savo dalinius prieš vokiečių SS dalinius, malšinčius čekų sukilimą, ir išvadavo Pragę. Tačiau tuo metu sukilimui vadovavęs čekų tautinis komitetas buvo nuverstas, jį pakeitė rusams palanki Benešo vyriausybė. 1945 m. gegužės pradžioje Vlasovo armija atsidūrė tarp amerikiečių ir sovietų kariuomenės. Dalis karių išbėgiojo; kita dalis pateko į sovietinių rusų nelaisvę, o nemaža karių buvo amerikiečių internuota. Čia buvo ir gen. Vlasovas su savo štabo nariais. Vlasovininkai tikėjosi, kad amerikiečiai traktuos juos kaip savo karo belaisvius ir neįdės į Sovietų Sąjungai. Tačiau įvyko kitaip: JAV išdavė jų rankose atsidūrusius Vlasovo karius su jų vadovybe. Visi prievartai užkaltauose vagonuose išgabenti į Rusiją bei Sibirą. 1946 m. rugpjūčio 1 d. Sovietų S-gos karinės kolegijos aukščiausias teismas, po ilgų kankinimų, nusprendė gen. Vlasovą ir jo štabo narius pakarti. Sprendimas įvykdytas.

Vokiečių spaudoje (Sonntagspost, 1985.V.5) Hans Otto Lipens paskelbė rašinį, antraste „Der Tod der Kosaken“ (Kazokų mirtis). Ten rašoma, kad Karintijos (Kaernten) srityje, Austrijoje, 1945 m. kapituliavo gausūs vokiečių kariuomenės daliniai prieš britų armiją, vadovaujamą maršalo Alexanderio. Kapituliavusiu tarpe buvo ir rusų kazokų kavalerijos korpusas, priklausęs vokiečių generolui Helmutui von Pannwitzui, „Kazatči Stan“ vadinamas, su vadu generolu Timofeju Domanovu ir kitais pareigūnais. Šis kazokų korpusas taip pat buvo sudarytas kovai prieš rusiškąjį bolševizmą. Prie karių laikėsi ir nemaža jų šeimos narių. Kai britų karininkai nurodė kazokų daliniam jų internavimo vietą, niekas iš pasidavusiųjų į jų nelaisvę netikėjo, koks likimas juos ištiks. Jie nežinojo, kad Jaltos konferencijos metu Britų premjeras W. Churchillis buvo užtikrinęs Staliną, kad vakariniai sąjungininkai galimai greitesniu keliu atiduos Sovietams iš jų užimtą teritoriją kilusius žmones.

Kruviną dramą įvyko gegužės pabaigoje, birželio pradžioje Muro upės slėnyje, prie Judenburgo. Pirmiausia kazokų kariai buvo atskirti nuo savo karininkų. Tada jiems buvo pranešta, kad jie bus išduoti bolševikams. Sprendimas vargšams kazokams buvo be galo žiaurus, nelauktas, netikėtas, nes jie vis dar galvojo, kad britai yra „žmoniški, džentelmeniški“. Jie prašė britus, jeigu jau negali susilaikyti nuo išdavimo, kad kazokus vietoje sušaudytų. Kazokų generolas Petras Krasnovas, 1919-1920 m. rusų pilietinio karo metu kartu su britų maršalu Alexanderiu kovojęs prieš bolševikus, tris kartus prašė jo pasigalėti vargšų kazokų, tačiau žmoniškumui kietas britas prašymo neišklausė. Gegužės 29 d. britai pradėjo kazokus perdavinėti bolševikams. Kazokų kariai, jų žmonos, vaikai buvo prievartai brukami į sunkvežimius deportacijai. Prasidėjo kazokų žudymasis. Nemaža jų iš sunkvežimių nušoko į Muro upę deportacijos metu, kai buvo vežami per tiltą. Kiti persipjauė savo gyslas. Tuo metu nusižudė mažiausia 700 kazokų. Tada britai atidavė bolševikų nemalonei daugiau kaip 30,000 kazokų, apie 5000 kaukazių. Visi jie buvo „be persėdimo“ išgabenti į Sovietų gulagus, išskyrus vadus bei generolus. Daugiau apie juos nieko nebuvo žinoma, nes nė vienas nesugrįžo į savo namus.

Kazokų vadai buvo ypatingai žiauriai tardomi, kankinami, teisiama. Maskvos „Pravda“ 1947.I.17 paskelbė aukščiausiojo Sovietų karinio teismo sprendimą, kuriuo buvo nubausti kazokų vadai: atamanas Krasnovas, gen. ltn.A. G. Skurra, gen. mjr. Sulton - Girėjus, gen. mjr. S.N. Krasnovas, gen. mjr. T.I. Domanovas. Žinoma, buvo ir daugiau. Jie buvo pakarti. Tada, prieš 40 metų, ir kaip dabar, visiems buvo aišku, kad nei Rusijos išvadavimo armijos, nei kazokų bei kaukazių kariai nebuvo kariniai nusikaltėliai ir niekada nekariavo prieš vakarinius sąjungininkus. Savo laiku tuometiniam Britų premjerui A. Edenui buvo prikišama, kad britai atliko juodą, kruviną darbą, išduodami mirčiai ir jų nelaisvę patekusius karius. Į tai Edenas atsakė: „Mes negalime sau leisti būti sentimentalais“. Vokiečiai apgailestavo karių išdavimą, tačiau, patys būdami parblokti, jiems negalėjo padėti.

b.kv.

ŽMOGAUS TEISIŲ KONFERENCIJOS POSĖDŽIAI OTTAWOJE UŽDARI

Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje Helsinky 1975 m. buvo priimtas principas, kad visi nutarimai turi būti daromi sutarimu, tai yra, vienbalsiai. Pasinaudodami šiuo principu, sovietai ir jų satelitai dvi savaites trukdė parengiamuosius pasitarimus priimti darbotvarkę bei sutarti dėl procedūros žmogaus teisių ekspertų konferencijai Ottawoje, ir ši konferencija gegužės 7 buvo atidaryta dar nepasiekus sutarimo. Ginčas vyko dėl to, ar konferencijos posėdžiai turi būti vieši ir kas juose gali būti svarstoma. Vakarių delegatai norėjo kaip galima daugiau viešų posėdžių, ir kad išsamiai būtų apsvaistytas žmogaus teisių padėtis visuose Helsinkio baigiamajį aktą pasirašiusiose kraštuose. Sovietai ir jų satelitai reikalavo, kad posėdžiai būtų uždari ne tik publikai, bet ir spaudai, ir kad kiekvieno krašto delegatai kalbėtų tiksliai apie tai, kaip jų krašte apsaugomos žmogaus teisės.

Konferenciją atidarė Kanados užsienio reikalų ministras Joe Clark, ir po jo kalbos žurnalistai bei stebėtojai buvo paprašyti išeiti, kad delegatai galėtų priviškai tartis. Jų pasitarimai vyko per naktį iki 8 val. ryto. Kaip matyti, vakariečiai nusileido sovietams ir sutiko, kad posėdžiai būtų uždari; konferencija truks šešias savaites ir bus uždaryta viešais pareiškimais.

Taigi, nei spauda, nei stebėtojai negali sekti, kas vyksta žmogaus teisių ekspertų posėdžiuose Ottawoje.

Tačiau Amerikos delegacija yra pareiškus, jog, nepaisydami posėdžių uždaro, „mes kalbėsime apie tai, apie ką norime kalbėti“, pasakė Amerikos delegacijos vyriausias patarėjas Samuel Wise.

Kaip pranešė New York Times (geg. 16), Amerikos delegacijos vadovas amb. Richard Schifter uždare konferencijos posėdy gegužės 15 pasakė stiprią kalbą apie žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungoje, Čekoslovakijoje bei Lenkijoje ir išdalino 35 puslapių priedą, kuriame specifiskai išvardinta 170 Sovietų Sąjungos, Čekoslovakijos ir Lenkijos piliečių, kurie buvo sumirti, įkalinti, ištremti ar uždaryti psichiat-

rinės ligoninėse už jų politinius ar religinius įsitikinimus.

Šios amb. Schifterio kalbos tekstą galėjo gauti kas norėjo iš amerikiečių delegacijos. Iš jo kalbos atpasakojimo New York Times dienrašty neaišku, ar lietuviai buvo atskirai paminėti, ar suplakti kartu su kitais sovietų disidentais. Taip pat neaišku, kas iš lietuvių įtrauktas į prijungtą priedą.

Anot New York Times, amb. Schifteris priminė dr. Sacharovo ir jo žmonos atvejį ir paminėjo du gerai žinomus sovietų disidentus - Anatolį Sčaranskį ir Jurį Orlovą. Taip pat amb. Schifteris pažymėjo, kad pernai sovietų darbo stovyklose mirė trys Helsinkio susitarimų vykdymo stebėjimo nariai - Oleksy Tichy, Juri Litvin ir Eduard Arutiunian. Jis taip pat priminė kitus 41 disidentą, įskaitant Sčaranskį ir kt.), kuriems pabrėžta, kad jie turėtų būti išleisti į laisvę, o ne tremti už sekimą, kaip vykdomi Helsinkio susitarimai.

Šitie asmenys, sakė amb.

Schifteris, neplanavo nuversti Sovietų Sąjungos vyriausybę. Jie net neužsiėmė darbais, kurie vakaruose laikomi normalia politine veikla, tai yra, nesiorganizavo, siekdami padaryti pakeitimų vyriausybės taikiomis priemonėmis. Jie nedarė nieko daugiau, kaip rinko ir skleidė informaciją, o tai yra aiškiai garantuota teisė Helsinkio baigiamuoju aktu.

Į konferencijos atidarymą iš Jungtinių Valstijų buvo nuvykę lietuvių organizacijų veikėjai: K. Bobelis, T. Remeikis, A. Gečys, T. Venclova, G. Damušytė, M. Samatienė; taip pat dalyvavo grupė kanadiečių (J. Kuraitė-Lasienė, J. V. Danyš ir kt.), kuriems pavesta rūpintis lietuvių reikalais. Sovietų pavergtų tautų interesams ginti yra sudarytas komitetas, į kurį įeina Kanados lietuvių, estų, latvių, ukrainiečių, vengrų, lenkų ir čekoslovakų atstovai. Jo koordinatorius yra Leonard Mari-Ann Rikken iš Arlingtono, VA, Washington Times

Gandrų šeima lietuvių sodyboje.

Nuotr. V.Juodakis

PABALTIEČIAI RENGIA TEISMĄ SOVIETŲ SĄJUNGAI

Kaip jau žinoma, liepos 22 - rugpjūčio 2 d., Skandinavijoje, vyks Pabaltiečių jaunimo taikos ir laisvės ryžto žygis. Tuo pačiu metu Maskvoje ruošiamas 12-sis pasaulinis komunistinio jaunimo festivalis, kur bus liaupsinama sovietinė ideologija, bus pagyryt sovietų nuopelnams jų „išlaisvintuose“ kraštuose ir visokios melagingos propagandos. Pabaltiečių jaunimo žygis Skandinavijoje turės gerą progą nušviesti laisvajam pasauliui Sovietų Sąjungos tikrąjį veidą, jos melagingą propagandą, terorą okupuotuose kraštuose - Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Ypatingai svarbus įvykis tai Sovietų Sąjungos teismas liepos 23-25 d. Kopenhagoje, Danijoje. Šiame teisme bus išklaušyti liudininkų parodymai, įvairūs kaltinimai Sovietų Sąjungai: žmogaus teisių pažeidimai, religijos praktikos varžymai, areštai, išvežimai į Sibiro katagorą, kankinimai nekaltų žmonių psichiatrinėse ligoninėse, žiaurūs KGB tardymai ir grasinimai, Baltijos kraštų militarizavimas, branduolinių ginklų laikymas Pabaltijo kraštuose ir daugybė kitų nusikaltimų. Teisingai yra pareiškęs Vastokas, kad atėjo laikas antrajam Niurnbergui. Pirmajame Niurnbergo teisme nubausti hitlerininkai už kriminalinius darbus. O kodėl dar nenubausti sovietiniai kriminalistai, įvykdę masines - milijonines nekaltų žmonių

žudynes, sunaikinę nepriklausomas respublikas, įvykdę žiaurų genocidą?

Štai pabaltiečiai ryžosi suruošti antrąjį Niurnbergo teismą, kur bus teisiamas kitas Antrojo Pasaulinio karo nusikaltėlis - Sovietų Sąjunga. Šiam teismui jau yra pasiruošę tarptautiniai juristai, liudininkai, pabėgusieji iš Sovietų Sąjungos aukšti pareigūnai. Dalyvaus įvairių kraštų žurnalistai, televizijos, radijo. Šis įvykis turės nepaprastai didelę svarbą Lietuvos bylai. Todėl yra svarbu ir lietuvių jaunimui kuo gausiau dalyvauti Pabaltiečių taikos ir laisvės ryžto žygyje. Žygyje gali dalyvauti kas tik nori. Dideliam nusikaltume, neparėmę moraliai ir materialiai šio žygio, nes mūsų visų pareiga kelti viešumon lietuvių tautai padarytas skriaudas, ieškoti teisybės.

Prisimename, kad Pabaltiečių taikos ir laisvės ryžto žygiui registracijos mokestis yra 350 dol. asmeniui. Tautos fondas apmokės kiekvieno lietuvių jaunuolio, užsiregistravusio dalyvauti žygyje, registracijos mokestį 350.00. Kartu kreipiamasi į visuomenę - organizacijas, pavienius asmenis prisijusti šiam žygiui auką šiuo adresu: Lithuanian National Foundation, Inc., P.O. Box 21073, Woodhaven, NY 11421, USA. Aukos prisijusti niekad nebus vėlu. Pridėdami laišką galima pažymėti kuriam tikslui aukojama. Negailekime aukų, nes Pabaltiečių taikos ir laisvės ryžto žygis turi nepaprastai svarbią politinę reikšmę.

Kam patogiau, tas gali pasirinkti kandidatą jaunulį asmeniškai jam apmokėti registracijos mokestį. Patarina ir patiems jaunuoliams bandyti susirasti registracijos mokesčio sponsorus.

Nepraleiskime pro pirštus galimybes ir progos savo aukomis padėti mūsų jaunimui išeiti į pasaulinę viešumą su protestu Sovietų Sąjungai - Lietuvos okupantui. Šis žygis yra žymiai vertingesnis už pinigą, todėl jausime pareigą, kad netektų gailėtis po laiko. Tik nereikia paistyti visokių grasinimų, kritika-vimų, atbaidymų nuo dalyvavimo Pabaltiečių Taikos ir laisvės ryžto žygyje.

I. Banaitienė,
Tautos fondo vardu

GYVENIMAS IŠ LINKSMOSIOS PUSĖS

Visokie tikri ir netikri nutikimai

HENRIKAS LUKAŠEVIČIUS

5

O laikui taip bėgant, Jonas susirado tokią nieko sau senmergę. Ji buvo pamaldi. Priklausė švento Romėno draugijai, bet, žinot, ne visada pamaldumas padeda. Dievo galybė didelė, bet ir velnio nemaža. Tik jau nemanykit, susimildami, kad čia jau kas blogo. Nieko blogo, o tik jie susiūbėję tiek, kad net nutarė pirkt per pusę namus. Taip ir padarė. Nupirko. O kai namai bendri, tai negi samdysies kur būtų atskirai? Va, tik tie visi žvirbliai aplink emė čirškėti, kad Jonas su Barbutė (toks buvo jos vardas), girdi, gyvena be šliūbo. Ypač čirškėjo garsiai tai moteriškos giminės žvirbliukės. Tos, kurios mato kitų akyse krislą, o savo nemato nei rasto... Mano giliu įsitikinimu, tie žvirbliai ir žvirblės visai be reikalo čirškėjo, nes Jonas ir Barbutė turėjo visai atskirus miegamuosius. Vienas viename namo gale, kitas kitam. Kur tas vargšas pensininkas Jonas gali taip toli nueiti? Et, žmonės patys nežino, ką kalba.

Abu jie buvo geri katalikai. Principo žmonės. Jei jau būtų vedę būreikalus, tai tik bažnyčioje. Kokios ten bedieviškos metrikacijos jie nepripažino. O kad Jono žmona dar gyva, gyvena Lietuvoje, jai Jonas dar siuntinius siunčia (tiesa, dabar jau rečiau), tai kokia kalba gali būti apie metrikaciją?

Jonas savo žmonai net keliolika iškviatimų buvo pasiuntęs, bet visus juos valdžia atmetė. Todėl ramia

sąžine Jonas ir vėl nusiuntė dar vieną sykį iškviatimą, būdamas tikras, jog ir vėl atmes.

Gyveno pasiturintį. Jonas pradžioje turėjo Sevroletą, bet dabar nusipirkė Biuką, nes Sevroletas, Jono nuomone, per daug krato... O kai vieną kartą Jonas su savo Barbutė susipyko, tai ši ne juokais priekaištavo:

— Kuriems velniams tau buvo reikalingas Biukas? Tie pinigai išleisti. O kaip tu važinėjai Lietuvoj, veždamas trėsti laukus? Tada nekratė? A?

Jei taip Jonui pasakytų kas kitas, tai jis į snukį trenktų už tokį jo garbės žeidimą, bet kai tai sakė jo brangi Barbutė, Jonas atleido. Čia reikia pasakyti, kad Jonas buvo stambus, kaip dramblys. O gyvenime taip jau yra, kad tie vyrai, kurie yra dideli ir stambūs, savo žmonom (jei jos būtų kad ir visai mažiukės) yra nuolaidūs ir ramūs. Tokiems drambliams jos gali už uodegos tampti. Taip jau pati gamta sutvarko. Išvaizduokit, kad tie dideli būtų ir tokie pikti, kaip dideli! Visą svietą išmuštų. Beje, tas pats ir su moterimis. Pikičiausios, tai tos mažutės. Stambios kaip kaip ays - ramios. Na, bet tai ne mūsų reikalas. Grįžkime prie temos.

Kaip minėjom, Jonas Bepavardis išsiuntė žmonai dar vieną iškviatimą ir užmiršo. Bevilts dalykas. Tik vieną dieną gauna jis telegramą iš Vilniaus! Susijaudino žmogelis, matyt jau „amžinatilsį“... Atplėšia - parašyta aiškiai lietuviškai: gavau leidimą, atvažiuoju!

Kaip perkinas trenkė iš giedro dangaus. Jam iš rankų iškrito telegrama, o jis karčiai sudejavo:

— Tai kaip čia dabar bus, kaip bus?..

O kai parodė telegramą Barbutėi, dangus su žeme susimaišė. Tik tada paaiškėjo ne tik žvirbliams, kurie čirškė, bet ir visiems, įskaitant juos pačius, kad Barbutė tikrai mylėjo Joną. Mylėjo ne juokais. Ji puolė į isteriką.

— Dievulėliau, ką daryt, ką daryt?.. — kartojo

abu.

O Dievulėlis geras. Geras visiems. Geras buvo ir jiems. Padėjo. Padėjo po truputį apsimirinti. Emė jie viską svarstyt šalčia. Atsidavė jo šventai valiai. Kaip jau bus, taip bus. Kaip to ispaniškoj dainoj: „Que sera, sera“.

Atėjo žmonos atvažiavimo diena. Barbutė liko laukt namie, o Jonas išvažiavo į airportą. Jo širdis plakė kulcosvaidžio ritmu. Kai prasirovė mutinės duryr ir pro jas žengė Jono žmona, jam apraibo akys. Prie jo ėjo varginga, maždaug 70 metų senutė. Veidas išvagotas gliomis raukšlėmis. Balti, kaip linas, plaukai. Akys įkristusios. Skurdžiai apsirengusi. Tikra bobutė...

Kai jų akys susitiko, Jonas, vyras kaip kalnas, neatlaikė. Pravirko, kaip vaikas... Viešpatie, nejaugi tai ta pati buvusi sveika, raudonskruostė, gražuolė jo žmona! Apsipylė ašaromis ir ji, pamačius žilą senelę... Ir nebandyti toliau aprašinėti, kas vyko tą valandą galingų oro paukščių uoste.

Parvažiavo abu namo. Juos sutiko Barbutė, kuri prie amerikietiškos kosmetikos atrodė kaip Jono žmonos dukra ar net anukė. Jonas ją pristatė žmonai, kaip namo pusininkę, bandydamas tas dvi kates sudėti į vieną maišą. Nereikėjo tačiau nei kelių dienų, kad žmona pamatytų, kas čia dedasi. Griuvo jos ilgų metų svajonių pilis ir sutraiskė ją po savim... Baisus slogutis užgulo jos širdį.

Nepajėgė ji ten prastumti nei pilnų dviejų savaičių ir išvažiavo pas savo pusseserę Chicago. Ten greit apsigro vėži. Nebuvo kitos išeities, kaip grįžti ten, kur tėvų kapai... Grįžo net neatsisveikinusi su Jonu. Greit atėjo antra telegrama iš Lietuvos, kurioje Jonas išskaitė tą, ką jis tikėjosi rast anoj pirmoj telegramoj. Taip, tikrai. Ten dabar buvo parašyta: „Amžina atilsį suteik jai, Viešpatie...“

(Bus daugiau)

BALIAUS LIKUČIŲ POPIETĖ

Los Angeles dramos sambūrio jubiliejinio baltaus nuotaisos tebevyrauja losangeliečių pokalbiuose. Porai savaitę praslinkus nuo to baltaus ir gyvenant maloniais išpūdziais, gegužės 5 dieną, tuojau po lietuviškų pamaldų, Lietuvių tautiniuose namuose susirinkę artimiausi taktininkai bei rėmėjai, to baltaus likučiais besidalindami, lyg įvesdino sambūričius į naują veiklos fazę. Po trisdešimties metų laikotarpio sambūrio valdybos pirmininkas Vincas Dovydasaitis dar kartą dėkojo už šiltą ilgų metų scenos darbuotojų įvertinimą, už visokią paramą ir taktą. Po to kvietė kiekvieną asmeniškai pasisakyti dėl sambūrio pastatymų, veiklų pasirinkimo ir dėl ateities.

Atrodo, pritarimas dėl ateities buvo stipriausias. Sol. Stasė Klimaitė-Pautienienė, prisimindama raš. Alės Rūtos baltaus metu išreikštas turiningas mintis apie (išei- vijos) teatro praeitį, pastebėjo, kad lietuviškas scenos menas buvo ir yra stipri išsivijęs kultūros dalis. Jis kaitaliojasi ir augo išsivijęs istorijos rai- dos šviesoje. Taigi ir mes, praeidami jos spektru, palie- kame savo nuopelnus, kokie jie bebūt ir tuo prisidedame prie scenos meno tęstinumo. Svarbu todėl ugdyti kūrybi- nius polekius ir ateities viziją. Alė Rūta čia pastebėjo, kad, jausdami ryšį su praeitimi, mes palaikome savo kultū- rines tradicijas, kurias, papil- dę kruopščiai įnaš, palieka- me kitai generacijai. Teatras čia atlieka nepaprastai svar- bų uždavinį. Reikėtų atkreipti rimtą dėmesį jau ir į mūsų klasikų ir statyti tikrai gerus veikalus, nors ir nepremijuotus. Arch. Edmundas Arbas kvietė dail. Algį Žaliūną nenuotolti per daug nuo teatro darbuotojų, kurioje jis tiek daug gražių, nepamirštamų mo- mentų per daug metų yra pali- kęs.

Algis Žaliūnas pabrėžė jaunų talentų atrankos būti- numą, jei iš praeities per dabartį ateičiai mes norime palikti sveiką gyvą savą teatrą. Vytautas Zelenis pasiū- lė kaip galint daugiau jaunų žmonių panaudoti sambūrio pastatymuose ar net išskirti- nai vien jaunimo spektaklius kurti. (Jisai, be abejo, turėjo galvoje prieš kurį laiką labai stiprų J. Gliados dramos „Naktis“ pastatymą, rež. D. Mackailienės, kuriame pusę kolektyvo sudarė jaunimas, o taip pat Danutės Barauskaitės fantastiška, išimtinai jaunimo spektaklį — vodevilį „Viva Europa“). Akt. Saulius Matas pastebėjo, kad per dailių žodį tinkamiausiai yra pagerbiama mūsų kalba ir jau- nimas čia turi geriausią progą

jos teisingai pramokti, tau- tiniai sustiprėti bei savo suge- bėjimus išvystyti.

Inž. Antanas Mažeika džiaugėsi sambūričių pastan- gomis išlaikyti lietuvišką teatrą ir linkėjo daug išsivertės ateityje, nes laisvės atgimimui reikalinga ir mūsų kultūrinė stiprybė. Inž. Rimtautas Dabšys dėkojo sambūriui visų losangeliečių vardu už įdėtą darbą, už gražius pastatymus, kurie pajvairino ir praturtino aplinkinės kultūrinę veiklą. Dr. Zigmantas Brinkis, vienas nuo- širdžiausių sambūrio rėmėjų, (nors jis yra dosnus ir kitoms organizacijoms), pasidžiaugė sambūričių teigiama įtaka jaunimui ir visai aplinkai ir skatino dirbti dar ilgas metus lietuviško teatro sargyboje, prie kurios malonu ir gera prisidėti ir jam pačiam.

Dabartiniam rež. Petriui Maželiui išvykus, jo jautrų, ilgą laiką perskaitė akt. Ema Dovydasaitienė. Visi už tai šiltai paplojo. Tada ir ji savo žodyje prisiminė tuos, kurie pa- prašyti neatsakė tautos. Iš tikrųjų tai stiprus paska- tinimas dirbti toliau, dar tiek pat — 30 metų, Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos prie- globystje.

Sia proga, norėdusi priminti, kad Ema Dovydasaitienė pri- klauso sambūriui beveik tiek pat metų, ji užaugo jame, ir yra gabi aktorių ne tik vaidy- boje, ji, pvz., labai gerai pagamina kostiumus ar šiaip įvairius scenarijų priedus. Savo draugiška nuotaika ir sumanumu ji galėtų būti ir yra naudinga bet kokios parei- gos. Tikrai jos duoklė dramos sambūriui yra visų didžiausia.

Trisdešimtmečio baltaus komiteto pirmininkas Algis Raulinaitis pabaigoje kalbų ir pasiūlymų dėkojo Jonui Petro- niui už namų salę šiam susirinkimui (inž. Petronis yra tautinių namų valdytojas) ir kitiems minėjimui ruošiant atskubėjusiems, sol. Liucijai Mažeikienei, inž. Julijai Jodelei.

Prie užkandžių, vyno, pyragėlių ir kavos gražus būrys svečių, viešnių bei rėmėjų praleido popietę dar ilgai šnekučiuodami įvai- riomis teatrinėmis aktuali- jomis. Vėles paruošė Ema Dovydasaitienė, nuolatinė sambūrio taktininkė ir rėmė- ja, visuomeninė Gražina Raibie- nė, prie jų prisidėjo akt. Rasa Matienė ir Stasė Pautienienė.

Dramos sambūrio trisdešim- ties darbo metų laikotarpis buvo atžymėtas ir šioje pabaigtųjų popietėje. Žmonės džiaugėsi, kad šis jubilieus nėra pensijos amžiaus ribos suaktyvė.

S.V.P.

JAUNIMO CENTRO FINANSAI IR JĖZUITAI

Chicagos lietuviai jėzuitai Jaunimo centrą administravo nuo įkūrimo 1957 m. iki 1980 liepos 1 d., kada šį rūpestį perėmė naujai sukurta Jauni- mo centro bendrovė arba korporacija. Per dvejus metus laikinosios JC tarybos paruoš- tas statutas numatė ir įsteigė metinį mokestį mokančius Jaunimo centro narius, jų renkamą tarybą ir tarybos pa- tvirtinamą valdybą, perėmu- sią kasdienio tvarkymo, užlai- kymo ir finansavimo darbą. Šiam uždaviniui penkerius metus vadovavo valdybos pirm. Irena Kiaučelūnienė, o nuo gegužės 1 d. jos pareigas perėmė Salomėja Endri- jonienė.

Jaunimo centro ir koplyčios bei jėzuitų namų statybai 1956 m. bei JC praplėsti 1972 ir

1977 m. iš visuomenės aukas rinko jėzuitai, juridiniai sąskaitų veddami per jėzui- tų namų — vienuolyno išdą. Nuo tų laikų ligi šiandien jėzuitai tebėra atsakingi už paskolas, kurias užsitraukė JC statyboms. Tačiau einamieji Jaunimo centro pinigai tvarkomi JC administruojan- čios valdybos visai atskirai ir savarankiškai.

Šiandien parama Jaunimo centrui yra parama tik šiam židiniui, o auka ar palikimas lietuviams jėzuitams yra talka vienuolynui. Būdami savini- kai, jėzuitai susitaria su JC valdyba ir iš savo išteklų kasmet prisideda prie JC re- montų ar pagerinimų, papildy- dami JC valdybos kitais būdais sutelktus finansus. Nuo 1982 m. Jaunimo centro

Chicagos Aukštesniosios lituanistikos mokyklos 8 klase. Šiais metais jie baigia mokyklą. Sėdi iš k. į d.: Daiva Dambrauskaitė, Regina Plėnytė, auklėtojas Dovydas Saulys, Vida Urbaitė, Andrija Kaminskaitė, antroje eilėje: Saulius Eidukas, Andrius Rūbas, Jonas Rackauskas, Edvardas Glavinskas, Jonas Strolia ir Linas Kastys. Nuotrauką lauro Kriaučiūnaitės.

Nuotr. Gintaro Plačo

BALŲ JAUNIMO KONGRESAS

Baltų Jaunimo Kongresas (Baltic Youth Congress) įvyks birželio 13-16 dienomis Dainavos stovyklavietėje, Manchester, Michigan, JAV.

Kongresas prasidės ketvirtadienį vakare, su vakariene ir diskusijomis.

ir jėzuitų aplinkoje veikia dar kita institucija — Tevo Broniaus Krištanavičiaus fon- das, kurio pirmininku yra kun. Vaclovas Gutauskas, SJ. Šio fondo statute išreikšta vizija yra kapitalo nuosimčiai remti lietuvišką veiklą Jaunimo cen- tre, ypatingai parūpinant nuomą už Lituanistinių studijų ir tyrimo centro archyvų bei raštinų patalpas. Pats TBK fondo kapitalas steigėjų bei aukotojų valia taupomas ir saugojamas atei- čiai: pagrindinė suma bus perleista ir taps Lietuvos jėzuitų nuosavybe, kai jėzui- tai Lietuvoje galės vėl laisvai dirbuoti.

Fondą administruoja ir jam aukas teikia Fondo valdyba ir taryba, kuri yra atskira nuo Jaunimo centro adminis- tracijos ir nuo lietuvių jėzuitų namų — vienuolyno. Žinoma, čia, kaip ir kitose organizaci- jose, pasitaiko tos pačios keli- os valdybose veikiančių asmenų pavardės.

A. Saulaitis, SJ

Penkštadienį įvyks masinė demonst- racija Detroit. Planuojama paleisti ke- lėtą šimtą raudonų balių su kėnien- čiu varda ir adresais viduje, simbo- lizuojant patriotas, kurie paskendę raudonojoje jūroje. Tą patį įvykį po- kalbiai su įvairiomis Pabaltiečių orga- nizacijomis. Vakare bus tradicinis laužas.

Estas Olaf Tammar, latvis Juris Dreifelds ir Antanas Klimas praves šeštadienio programą ir pokalbius. Va- kare bus Kongreso banketas.

Po šeštadienio pusryčių, visi susi- rinkę paskutiniam pokalbiui: aptarti ir užbaigti Kongresą.

Kaina, įskaitant namą ir nakvynę, yra 75 dol. tiems, kurie užsiregistruo- ja iš anksto, o 90 dol. vėluojantiems. Neuzsiregistravę turės mokėti 30 dol. dieną.

Raginame visus užsirašyti ir daly- vauti šiame politiniame savaitgalyje. Norime, kad pasaulis atkreiptų dėme- sį į Pabaltiečių kraštus ir padėtų mūsų kovojai prieš Sovietus.

Registruokitės ir susikite mokestį šiuo adresu:

Baltic Youth Congress,
P.O. Box 9978,
Rockville, MD 20850.

SUSIRŪPINIMAS JAUNIMUI

Popiežių Joną Paulių II aplankė Amerikos prezidento žmona Nancy Reagan, kuri dviem dienom buvo atvykusi į Romą susipažinti su veikian- čiom institucijom jaunimo gydymui nuo narkomanijos. Šventasis Tėvas didžiai įverti- no ponios Reagan veiklą kovo- je prieš narkomaniją jaunimo tarpe, apibūdindamas

narkotikų vartojimą kaip vieną didžiųjų šiuolaikinių nelaimių bendruomeniniame gyvenime. Popiežius pažymė- jo, kad viena esminių priežasčių, vedančių jaunimą į narkomaniją, yra galbūt dabar pasireišianti sociali- nių ir moralinių vertybių krizė. Dėl to yra būtina sudaryti geresnes socialines sąlygas, kuriose jaunimas jaustųsi saugus ir aprūpintas ir turėtų galimybę įsijungti į bendruomenę naudingą darbą. Reikia padėti jaunimui atlikti jam skirtą atsakingą vaidmenį visuomeniniame gyvenime.

AUKSO TAISYKLĖ

Elkis su kitu žmogumi taip, kaip norėtum, kad būtų elgia- masi su tavimi.

SPECIAL! Kitchen Sink or Tub UNCLOGGED for \$35.00

Sewers Cleaned and Power Rodded for \$85.00 and up

Honest and Reliable

All work done by owner

FRED URBANSKY

Licensed — Bonded — Insured

F & D SEWERAGE — 749-8644

UNION TOURS, INC.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1985 M.

VILNIUS EXPRESS 6 naktys Vilniuje, 1 naktis Leningrade,

1 naktis Helsinkyje, 9 naktys/10 dienų

Kelionės Nr.	Išvykstame	Grįžtame	Kainos
400	Gegužės 30	Birželio 8	\$1221
401	Birželio 20	Birželio 29	\$1451
402	Liepos 18	Liepos 27	\$1482*
403	Rugpjūčio 22	Rugpjūčio 31	\$1221
404	Grudžio 19	Grudžio 28	\$1027

* Dainų šventės kelionė

Single Supplement \$150.00

MALONIOS BALTIJOS KELIONĖS 2 naktys Helsinkyje, 2 naktys Talline, 2 naktys Rygoje 5 naktys Vilniuje — 12 naktų/13 dienų

Kelionės Nr.	Išvykstame	Grįžtame	NYC Kainos	Los Angeles Kainos
410	Gegužės 30	Birželio 11	\$1404	\$1584
411	Birželio 13	Birželio 25	\$1634	\$1884
412	Liepos 11	Liepos 23	\$1678*	\$1928
413	Rugpjūčio 8	Rugpjūčio 20	\$1650	\$1900
414	Rugpjūčio 22	Rugsėjo 3	\$1420	\$1680

* Dainų šventės kelionė

Single Supplement \$190.00

Siunčiu čekį sumoje \$ _____ Įmokėti po 150 dol. už asmenį.

Prašau rezervuoti _____ vietas Nr. _____ kelionei

Vardas _____

Adresas _____

Telefonas _____

DAR YRA VIETŲ DAINŲ ŠVENTĖS KELIONEI

UNION TOURS, INC.

79 Madison Avenue, New York, N.Y. 10016
Tel. (212) 683-9500

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Part time

WAITRESS

Must speak Lithuanian

Call 434-9666

HORIZONTAL BORING MILL OPER. AND GENERAL MACHINISTS

Must know how to do own set-up, have own tools and have at least 5 years shop experience. Apply in person only between 6 p.m. & 9 p.m.

E & E Machine & Engineering

14010 S. Indiana

Riverdale, Illinois

VASARNAMIŲ

ISNUOMOJAMA UNION PIER, MICHIGANE,

ant 2-ju akry žemės, 1/4 bloko nuo Michigan ežero, naujai atremontuoti 4 kamb. vasarnamiai. Privatus plia- žas. Skambint Chicago tel. 434-6908 arba Union Pier 1-616-469-1000.

Klausti Marius ar Regina.

MISCELLANEOUS

NEED YOUR HOME TO HAVE A FRESH NEW LOOK?

Free Estimate Top Quality Reasonable Price

All Work Guaranteed

CALL: Phil — 389-0253

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radij, Stereo ir Oro Vėdinimai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

DUTCHMAN & SONS

Tel. 593-3287

Since 1980

Free Estimates

• Roofing and Construction

• Carpentry and Repairs

• Gutters and Siding

• Fully Insured

FRANK ZAPOLIS

3206 1/2 West 96th Street

Tel. — GA 4-9654

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plumams ir valdymams

viena rėmė gaudia

BUBNYS

Telef. — RE 7-5168

MOVING

SERVIRAS perkrauto baldus ir kitus daiktus. Ir iš to miesto leidimai ir pilnas apdrauda.

Primaame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-9063

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plyte-

lės. Karšto vandens tankai. Flood

control. Užsikimšę vamzdžiai išvalo- mi elektra. Palikite pavarę ir tele- foną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2900

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 3-ju kambarių butas Mar- quette Parke. Skambinkite 476-8724 arba 925-4465

REAL ESTATE

Marquette Parke parduodamas mūr. bungalas, su baldais. 2 kambariai beis- mente, išnuomojami už 75 dol. 2 maš. garažas. 6947 S. Washtenaw Ave. Klausite Tony.

Atdarys apžiūrėjimui šeštadienį ir sekmadienį nuo 2 iki 5 v. popiet

6336 S. KARLOV AVENUE

2-ju miegamų mūrinių namas. Kaip naujas. Mažiau 65,000 dol.

NORTHGATE REALTY

Tel. — 774-3800

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public

2951 W. 63 St. 436-7878

Atdarys apžiūrėjimui sekmadienį, birž. 2 d. nuo 12 val. iki 5 val.

3745 WEST 67TH PLACE

3 miegamai, 2 vonios. \$64,900.

Tel. — 582-2777

3 ar 4 mieg. kamb. bungalas.

2 vonios. Moderni virtuvė. Pilnas rūsys. 2 maš. garažas. Kreiptis į

Sandy (angliškai) tel. 598-3838.

ATDARAS APŽIŪRĖJIMUI

SEKMA NUO 1 IKI 4 VAL. POPIET

3441 WEST 60 PLACE

3-ju miegamų mūrinių namas. 18 m. senumo. 1 1/2 vonios. Plytelių rūsys.

2 maš. garažas. Puikiam stovy. Ne- laukite. Skambinkite dabar.

No. 273. Kaip naujas, labai švarus

2-ju butų namas — Brighton Parke

— 42-os ir California apylinkėje.

Po 3 miegamus. 25 metų senumo. At- skiri šildymai gazu. 45 p. sklypas. 1/2

vonios rūsy. 2 maš. mūro garažas.

Five Holy Martyrs parapijoje. Skam- binkite dabar.

No. 248. 3 butai — 53-čia ir Spand- ing. Tik \$33,900. 6 kamb. 3 miega- mieji savininkai. Pajamom 4 ir 3-ju

kamb. butai. 2 maš. mūro garažas.

Naujesnis stogas ir centr. počius. Alu- min. papuošimai. Nebrangiai — tik

\$53,900. Skambinkite dabar.

No. 250. Ieškomas gydytojas ar ad- vokatas pirkti šį Gallagher & Henry

statybos 5 kamb. "raised ranch" na- mą. Įrengtas rūsys. Soninis įvaž. 1/2

2-ju maš. mūr. garaž. 2 vonios. Prie- dai. 85-tos ir Keeler apyl. Dabar

skambinkite.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pe- skambinkite telefonu. Mūsų pardavė- jai sėkmingai jums patars. Mes

jums galime padėti, nes daugiau ston- gamės. Nemokamai namo įvertini- mui ir greitam pardavimui skambinkit

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

Butų nuomavimas

Drasimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kodzie — 78-2238

ISIGYKITE DABAR

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Parašė Dr. Juozas Vailionis

Apie istorinius lietuvių kovos metus.

Į anglų kalbą išvertė

Juozas Balodis

Minkštasis viršelias. Kaina \$2.95

Ši įdomi knyga gaunama:

DRAUGE, 4545 W. 63 St.

Chicago, IL 60639

PLB VALDYBOS IR PLB FONDO TARYBOS PAREIŠKIMAS

Mieli Pasaulio Lietuviai,

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, vykdydama PLB seimo nutarimą, 1981 metų lapkričio 20 dieną pasirašė sutartį su Illinois universitetu Chicagoje steigti pirmąją ir amžiną laisvajame pasaulyje Lituanistikos katedrą (The Endowed Chair of Lithuanian Studies) su 750,000 dolerių fondu, kurio palikimo finansuos jos darbą. Pagal sutartį pats universitetas skyrė 150,000 dolerių, o PLB pažadėjo surinkti 600,000 dolerių iš pasaulio lietuvių per penkerius metus.

Iki šiol daugiau negu 1200 lietuvių iš pasaulio kraštų suaukojo apie 300,000 dolerių ir JAV Lietuvių Fondas pridėjo 60,000 dolerių. Lituanistikos katedra pradėjo savo mokslinį darbą 1984 metų rugsėjo mėnesį su pirmuoju jos vedėju prof. dr. Bronium Vaškeliu ir pirmaisiais

lituanistikos studentais, siekiančiais magistro bei doktorato laipsnių.

Kadangi Lituanistikos katedros įsteigimo sutarties išpildymui dar turime surinkti apie 240,000 dolerių, PLB valdyba ir PLB Fondo taryba sausio 26-27 d. posėdžiuiose nutarė 1985 metus skelbti Lituanistikos katedros metais ir kviešti visą lietuvių išeiviją bei jos organizacijas prisidėti prie šio vajeus įgyvendinimo iki šių metų galo.

Kviečiame visus jungtis į Lituanistikos katedros galutinio įgyvendinimo lėšų vą. Visos aukos JAV ir Kanadoje gali būti nurašomos nuo mokesčių (IRS I.D. No. 36-3097269). Čekius ir testamentinius palikimus rašyti Lituanian World Community Foundation vardu ir siųsti 5620 S. Claremont Avenue, Chicago, IL 60636, USA.

KELETAS PASTABŲ APIE „DRAUGO“ IŠKILMES HARTFORDE

Dienraščio „Draugo“ pakviestas, tuo metu buvęs L.B-nės Hartfordo apylinkės pirmininkas Ignas Budrys sudarė 34-to „Draugo“ romano premijos įteikimo rengimo komitetą, kuris geg. 4 d. New Britain, Conn., suruošė išpuodingą literatūrinę šventę — Julijai Svabaitei-Gylienei premijos įteikimą už romaną „Stikliniai Ramentai“.

Rengėjų vardu parengimą atidarė ir svečias pasveikino pirmininkas Ignas Budrys, pakviesdamas ilgametę Hartfordo „Tėvynės garsų“ Radijo valandėlės bendradarbę ir pranešėją Zitą Dapkienę praveisti šią šventę.

Zita Dapkienė, padariusi gražų ir reikšmingą įvadą apie lietuvių raštijos kilmę, raidą ir jos svarbą išeivijoje, ir toliau sumaniai, laisvai ir be jokių užrašų, taikliais žodžiais tvarkė visą programos eigą įdomia, jai būdinga minėjimų pravedimų forma.

„Draugo“ parengimų vadovė Marija Remienė, perskaičiusi Jury komisijos premijos paskyrimo Aktą, nedalyvaujant mecenatui Juozui Kaributoi, įteikė Julijai Svabaitei-Gylienei \$2,000.00 premiją, šį įvykį palydėdama gražiomis ir tai progai pritaikintomis mintimis.

Laureatė savo padėkos žodyje trumpai supažindino dalyvius su romanu „Stikliniai Ramentai“ ir jausmingai

perskaitė kelis savo eilėraščius.

Mecenato Juozo Kaributo atsiųstą sveikinimą perskaitė programos vadovė, trumpai supažindindama ir su jo asmeniu.

Dr. Alfonsas Stankaitis vaizdžiai perskaitė premijuoto romano ištrauką, po kurios sekė „Draugo“ atstovo kun. dr. Viktorio Rimšelio žodis. Savo kalboje, nušviesdamas „Draugo“, šventinio savo deimantinę sukaktį, nueitą kelią išeivijoje, kun. Rimšelis kvietė visus dienraštį remti ir nuoširdžiai dėkojo šio renginio vadovėi Zitai Dapkienėi, rengimo komisijai ir Šv. Andriejaus parapijos kleb. kun. Jonui Rikteraičiui.

Po trumpos pertraukos sekė koncertinė dalis, kurią atliko sol. Linda Marcinkutė iš Toronto, akompanuojant Alex Nakhimowsky.

Jau ant rytojaus per abi Connecticut Lietuvių radijo valandėles buvo perduodamos šio kultūrinio įvykio ištraukos, o pilnas įrašas pasiųstas Chicago „Margučiai“.

Žiūgu, kad mūsų literatūrinis lobis vis auga, netrūksta mecenatų, kad „Draugas“ jau 34-ri kartus tarpininkauja mūsų kūrybiniam literatūriniam augimui.

Malonu, kad didelės kolonijos privilegija šį kartą teko Hartfordui.

dalyvis

JUOZO ŽIČKAUS NEKROLOGO PATIKSLINIMAS

„Draugo“ Nr. 89 a.a. Juozo Žičkaus nekrologe K. Mačionis parašė keletą netikslumų, kuriuos reikėtų atitaisyti.

Atspausdinta: „Iš Minsko kalėjimo birželio 24-25 dienos ankstyvą rytą prijungė prie kitų kalinių“. Iš tikrųjų kalinius išvedė vidurnaktį. Po žygio buvo sustota miške poilsui. Autorius rašo: „Ryte kriminalinius kalinius paleido, o politinius apie 1000 vėl pradėjo vartyti pirmyn“. Ryte kriminalistų nepaleido. Tai įvyko Červenėje, kai buvo paleisti buvę raudonarmiečiai, jau nuteisti bei tardomi. Jiems buvo pasiūlyta stoti į raudonąją armiją. K. Mačionis pažymi: „Birželio 26-27 paryčiu keli kilometrai nuo Červenės enkavedistai pradėjo kulkosvaizdžiais šaudyti“. Skerdynės — šaudymas vyko ne paryčiu. Vokiečių bombonešiai atskrido temstant ir pradėjo bombarduoti Červenės miestelį. Jiems nuskridus, enkavedistai rikiavo politkalinius grupėmis ir vedė šaudyti. Tai buvo arti vidurnakčio. Tvirtinimas, kad „Be

kitų, čia buvo pulkininkai Bikinas, Rusteika, majoras Opulskis ir V. Pranskionienė, neatitinka faktui. Atvežtieji iš Kauno politiniai kaliniai buvome patalpinti vienoje kameroje. V. Pranskionienė buvo nuo vyrų atskirta. Taip pat ji žygyje į Červenę nedalyvavo. Taigi, nebuvo sušaudyta Červenės apylinkėje. Plk. S. Rusteika iš bendros kameros, drauge su kitais mirtin nuteistais buvo išvežtas ir žygyje nedalyvavo. Gudų kalinių

KARO AUKŲ PRISIMINIMAS

Dail. Elena Gaputytė labai išpuodingu būdu priminė londoniečiams II-jo pasaulinio karo aukas.

Gegužės 11 dieną „Albion“ meno studijoje, Londone, ji įrengė Žiburėlių sceną karo pabaigos 40 metų sukakčiai atžymėti ir karo aukoms pagerbti. Žiburėlių montažai buvo įrengti dviejose salėse.

Pirmoje Studijos salėje buvo pavaizduoti Europos pokariniai metai ratu išdėstytais žvakėmis, kurių buvo 40. Antroje — milžiniškas antkapis su šimtais žvakių ir užrašų:

„II-jo pasaulinio karo metu vien tik Europoje žuvo 50 milijonų žmonių, iš kurių 17 milijonų uniformose ir 33 milijonai civilių, daugumoje moterų, vaikų ir senelių, daug pabėgėlių. Jų atminimui — 500 žvakių, kurių kiekviena simbolizuoja 100,000 žuvusiųjų“.

Salėse visą laiką grojo bažnytinė muzika, sukurianti lankytojams mistišką atmosferą, verčianti susikaupti ir pagerbti karo aukas. Lietuviai, apsilankę studijoje, galėjo prisiminti tūkstančius savo tautiečių, asmeniškų draugų bei artimųjų, žuvusių tėvynėje, karo frontuose, tremtyje ir Sibiro taigoje.

Elena Gaputytė praeitą rudenį panašų Žiburėlių montažą buvo įrengusi Vakarų Berlyne, kur viešėjo miesto valdybos kvietimu. Prieš 40 metų, aliant aviacijai bombarduojant Berlyną, jauna lietuvaitė Anhalter Bahnhof geležinkelio stotyje

pasakojimu, Pranskionienė ir Rusteika buvo sušaudyti dar nepradėjus evakuoti kalėjimą. Jų žuvimo vieta liko neišaiškinta. Buvo spėjama, kad juos sušaudė Minsko apylinkėje. Mjr. Opulskis buvo žygio pirmoji auka. Jo koja buvo sužeista ir negalėjo žygiuoti. Apie jo likimą man pasakojo plk. Albertas Liutemoza. Jis buvo repatriavęs į Vokietiją ir jam teko būti vertėju. II pasaulinio karo metu gudas iš Minsko apylinkės, prievarta atvežtas darbams į Vokietiją, papasakojo įvykį: 1941 birželio 25 ankstyvą rytą Minsko kalėjimo kalinius varė autostrada Smolensko link. Gudas gyveno prie pat autostrados ir matė, kaip enkavedistai šaudė kalinius, nepajėgiančius žygiuoti. Vieną lavoną jis užtikio ties savo namu, krūmuose. Apžiūrėjęs aprangą, kišenėse nerado nei dokumentų, nei daiktų. Bet viršutinių kelnų juosmens vidaus pusėje buvo cheminiu pieštuku užrašyta pavardė „Opulskis“. Gudas ten pat iškasė duobę ir lavoną palaidojo. Nukirtęs berželį, padarė kryžių ir įbedė prie kapo. Prikalė lentelę už užrašo „Opulskis“.

Minimas Bikinas nebuvo sušaudytas Červenėje, kai pirmą dieną žygio metu enkavedistai iš voros išvedė jį ir Zavistanavičių. Pavėdė toliau, po trumpo apklausinėjimo abu buvo sušaudyti. Červenės žudynės esu aprašęs „Karyje“ 1976-78 numeriuose. Matyti, kad K. Mačionis žinias nekrologui surinko iš kitų, pašalinių asmenų.

Osvaldas Žadvydas

pabėgėlių minioje sėdėjo traukinį ir išvyko į Bavariją. Dabar, po 40 metų, Elena Gaputytė aplankė tą pačią stotį ir stoties aikštėje parodė berlyniečiams savo meną — Žiburėlių montažą.

Mūsų dailininkė pasakoja, kad Berlyno Anhalter stoties rūmai karo metu buvo subombarduoti ir liko tik fasadas,

kuris saugojamas kaip architektūrinis paminklas. Už to fasado liko tik plynas laukas: kelio į Bavariją jau nėra.

Londone surengta E. Gaputytės paroda taip pat buvo prie geležinkelio stoties — Kings Cross, tarp to paties karo likusių griuvėsių... (Iš „Europos lietuvių“)

Brangiai Motinai

A. + A. SOFIJAI RUKUIŽIENEI
mirus,
mūsų mielus draugus Česlovą ir Eleną
nuoširdžiai užjaučiame.

CHICAGOS SCENOS DARBUOTOJAI

A. + A. KASTYČIUI IZOKAIČIUI

netikėtai mirus,
mylimai sesei ir draugei ADELEI, dukroms VIKTORIJAI ir KRISTINAI, MOTINAI ir visiems GIMNEMS reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

J. DAUŽVARDIENĖS BŪRELIS
AUŠROS VARTŲ TUNTAS

A. + A. KASTYČIUI IZOKAIČIUI

amžiams iškeliavus, didžiam skausme likusias velionio motiną, mūsų mielą draugijos narę, STASĘ IZOKAIČIENĘ, velionio našlę, ADELĘ ir DUKTERIS nuoširdžiai užjaučiame. Su velionio gimimėmis ir artimaisiais skausmu dalomės.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

Gen. T. Daukanto Jūrų Šaulių kuopos nariui

A. + A. JUOZUI ALEKSANDRAVIČIUI

mirus, motinai SOFIJAI ALEKSANDRAVIČIENEI, broliui ANTANUI, GIMNEMS ir ARTIMIESiems reiškiamo gili užuojauta.

KUOPOS VALDYBA IR NARIAI

Mūsų mielai

A. + A. SOFIJAI RUKUIŽIENEI
mirus, širdingai užjaučiame jos mylimą sūnų Česlovą su žmona ir kartu liūdime.

EFROZINA IR FELIKSAS MIKUCKIAI

Mielai

A. + A. Dr. Giedrei Šalčiūtei-Sidrienei

netikėtai mirus, jos vyrui DR. RIMUI SIDRIUI ir visai jų SEIMAI, bei broliui ALMUI ŠALČIUI reiškiamo gilia užuojauta.

ROMA IR DANIELIUS DEGESIAI
MALĖ IR JONAS SVARCAI

A. + A. SOFIJAI RUKUIŽIENEI

mirus,
sūnui Česlovui ir marčiai Elenai reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą.

PRANAS JANCIUKAS

Brangiai pusseseriai

A. + A. JANINAI KOLUPAILIENEI
mirus, giliausią užuojautą reiškiamo dukroms, žentams ir anūkams.

MIKUTAVIČIŲ SEIMA

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1985 m. gegužės mėn. 30 d.

5

Mielam

A. + A. KASTYČIUI IZOKAIČIUI
taip netikėtai išėjusiam į nesugrįžtamą kelionę, jo našlę ADELĘ, dukras VIKTUTĘ ir KRISTUTĘ, bei visus ARTIMUOSIUS skaudaus liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

NELE IR ARVYDAS PALTINAI

Manheim, Vak. Vokietija

A. + A. KASTYČIUI IZOKAIČIUI

mirus,
žmonai ADELEI, dukterims VIKTORIJAI ir KRISTINAI, uošviams JADVYGAI ir KAZIUI POŠKAMS, švogerui EDMUNDUI RADAČIUI ir visiems GIMI-NEMS reiškiamo gilia užuojauta.

SVEKŠNIŠKIŲ DRAUGIJOS
VALDYBA IR NARIAI

Mieloji Vikki,

Mamytei
A. + A. ONAI DIRGELIENEI
mirus, reiškiamo giliausią užuojautą tau, tavo Tėveliui ir šeimai, ir liūdime kartu.

LAIMA, TOMAS,
RIMA IR POVILAS

EVANS-EVANAUSKAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau buvo 6845 S. Western Avenue)

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

Koplyčios taip pat Marquette Parko Chicagoje ir priemiestiuose
TEL. — 422-2000

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-1

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SONOS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

DARIUS-GIRĖNAS

1933-1983

M. JASIOŅO parašyta knyga - albumas apie žymiuosius lietuvius Atlanto nugalėtojus - lakūnus S. DARIŲ ir S. GIRĖNĄ jau išėjo iš spaudos. Leidinys gausiai iliustruotas, parašyta angliškai ir lietuviškai, didelio formato, 264 pusl., kieti viršeliai, gražiai išleista. Tai vertinga dovana kiekvienai progai. Kaina su paštumi 27 dol.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60639

Ilinoise gyventojai dar pridėję \$1.75 valstybinį mokesį.

APLINK MUS

x Sekmadienį, birželio 2 d. 10 val. ryto Cicerioje, 1507 So. 49th-Ct., įėjimas iš kiemo, įvyks Chicago ir apylinkių varpininkų — liaudininkų susirinkimas. Iki pasimatymo.

x Putnam seselių rėmėjai kviečia narius ir svečius į metinį susirinkimą, kuris įvyks Šv. M. Marijos parapijos salėje Marquette Parke, sekmadienį, birželio 2 d., tuoj po 8 val. ryto Mišiu. Paskaita skaitys kun. Vytautas Bagdanavičius apie Marijos vaidmenį šių dienų gyvenime. Susirinkime dalyvaus sesuo Paulė ir sesuo Ignė iš Putnamo. Bus bendri pusryčiai.

x Patikslinimas. „Draugo“ gegužės 11 d. Nr.93 pirmajame puslapyje „LKB Kronikoje“ minimas Sibiro kankinys, Lukšto parapijos klebonas kun. Leonardas Tamošauskas yra pavadintas „Ramakausku“. Už korektūros klaidą atsiprašome.

x A. A. Leonas Lavickas, brolis Halinos Moliejienės ir Irenos Vaitiekienės mirė gegužės 28 d. Vakarų Vokietijoje, Solingen mieste.

x Vlado Butėno reportažas apie „Draugo“ 75 metų minėjimą, iškilmingą koncertą ir pamaldas Cicerio bažnyčioje bus perduotas radijo bangomis per Amerikos balsą šį sekmadienį, birželio 2 d.

x „Kai paėmiai į rankas Juozo Brazaičio raštų penktąjį tomą“ ir emiau tik vartyti, o paskui ir skaityti, negalėjau sustoti. Netikėjau, kad taip gražiai ir lengvai būtų rašoma, o skaityti vienas malonumas apie praėjusius nepriklausomos Lietuvos laikus arba žurnalistine kelione. Taip rašo Brazaičio raštų leidėjas A. Skinkys iš St. Peterburgo, Floridos. Šis tomas, kaip ir keturi ankstesnieji, gaunami ir „Drauge“.

x A. a. Jadvygos Putrienės dvejų metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios už jos sielą bus atnaujamoms Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje birželio 2 d., sekmadienį, 7:00 val. ryto ir Tėvų Jėzuitų koplyčioje birželio 14 d., penktadienį, 8:30 val. ryto. Kviečiami artimieji pamaldose dalyvauti ir pasimelsti už jos sielą. (pr.)

x BYC-Baltic Youth Congress — Pabaltiečių jaunimo kongresas įvyks birželio 13-16 d. Dainavos stovykloje. Kaina — 75 dol. užmokant prieš gegužės 31 d.; 90 dol. po gegužės 31 d.; 30 dol. už vieną dieną. Čekius siųsti: Baltic Youth Congress, Inc., P. O. Box 4113, Rockville, MD 20850. Dėl smulkesnės informacijos skambinti Ramunei — 312-737-4324.

x Manigirdo Motekaičio fortepiono ir vargonų mokių koncertas įvyks penktadienį, gegužės 31 d., 7 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Po koncerto kavutė. Įėjimas — laisva auka. Visi maloniai kviečiami atsilankyti. (pr.)

ARAS
Dangtinis ir taisyne visų rūšių
STOGŲ
Sąjunga, kuri padeda
užtikrinti patalynės darlą
ARVYDAS KIELA
737 1717

x Sol. Dana Stankaitytė giedos iškilmingų šv. Mišiu metu, kurios bus aukojamos kun. dr. K. Trimako Cicerio, Šv. Antano bažnyčioje, birželio 2 d., 10:30 v. r. „Ateities“ Sambūrio rengiamame ateitininkijos 75 metų sukakties minėjime. Po pamaldų, apie 1 val. p. p., akademine dalis vyks ateitininkų namuose, Archer Ave. ir 127 gatvė, Lemont, Ill. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

x Juozas Baužys, žinomas visuomenininkas, skaitys paskaitą Ateitininkų namuose (Archer ir 127 g-vė, Lemont, Ill.) Cicerio „Ateities“ sambūrio rengiamame ateitininkijos 75 metų sukakties minėjime birž. 2 d., 1 val. p.p. Akademine dalyje dalyvaus ir ciceriškai studentai. 12 val. d. autobusas nuo Šv. Antano bažnyčios, Cicerio, norinčius vykti į Ateitininkų namus nuveikti ir parvėžti. Ten pat bus galima papietauti ir atsigalvinti vynu ir vaisvandeniais. Norintieji pietauti prašomi iš anksto paskambinti: 656-0366 arba 863-0518. Visi kviečiami atsigalvinti jaukiam azulų pavėsy.

x Mark Janus ir Rūta Rakštis šį šeštadienį, birželio 1 d., 3 val. popiet, Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje priims moterystės sakramentą.

x Jonas ir Elena Valiukoniai, So. Boston, Mass., atsiuntė čekį 25 dol. „Draugo“ naujų mašinų įsigijimo fondui, palinkėjo tam užmojiui sėkmės ir ištvermės tautinės kultūros darbuose. Ačiū už viską.

x Jonas Stankus, Elizabeth N. J., atsiuntė 17 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių, pratesė prenumeratą su 30 dol. auka lietuviško žodžio palaikymui. J. Stankų skelbiame garbės prenumeratorium, o už nuosirdžią paramą tariame ačiū.

x Cecilija Stasiūnas, iš Phoenix, Ariz., įvairiais reikalais lankėsi Chicagoje, ta proga aplankė „Draugą“, įsigijo naujaušiu leidinių ir įteikė 25 dol. dienraščio paramai jo 75 metų jubiliejaus proga, nes „Draugą“ skaito nuo 1925 metų. Labai dėkojame už mielą auką.

x Ona Rugelienė, Maywood, Ill., mūsų garbės prenumeratorė, rėmėja, pratesė „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 27 dol. auką su tokiu prierašu: „Sėkmės gerame, bet sunkiame lietuviško spaudos darbe“. Oną Rugelienę ir toliau laikome garbės prenumeratorių sąrašė, o už nuolatinių ir realių paramą tariame nuosirdų ačiū.

x Lietuvių pensininkų s-gos narių pobūvis birželio 5 d., trečiadienį, 1 val. p. p. Šaulių namuose — 2417 W. 43 g. Bus pranešimai, meninė dalis, šilti užkandžiai ir dovanų paskirstymas. Nariai prašomi atnešti daiktų dovanų paskirstymui. Įėjimo auka \$4.00 asmeniui.

x Lietuvišką dovaną (Lietuvos pašto ženklus ir monetą) mokyklos, universiteto užbaigimo proga galima gauti skambinant tel. (312) 735-5192.

x Reikalinga tarnautoja — mašininkė bendram raštinės darbiui. Dirbti pilną laiką. Kreiptis į Mutual Federal Savings — 847-7747.

x NAMAMS PIRKTI PASKILLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

x Juozas Pečkaitis, Petras Dirda, Chicago, Ill., Stasys Kiršinas, Toronto, Kanada, A. ir M. Vaitkai, Newbury Park, Cal., Elena Skladaitis, Waterbury, Conn., Violeta Chaves, Marstons Mills, Mass., pratesdami „Draugo“ prenumeratą kiekvienas pridėjo po 17 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Felicitas K. Bulkaitis, Kewanee, Ill., Marija Rūbas, Chicago, Ill., S. Liubartas, Phoenix, Ariz., P. Tamulionis, Indianapolis, Fla., Moterų seklyčia, Hot Springs, Ark., Kostas Steponkus, St. Petersburg, Fla., Vytautas Liutima, Toronto, Kanada, atsiuntė po 15 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

x Stefanija Buškienė, Chicago, Ill., Veronika Mancel, Broaddock, Pa., Petrė Kasparavičiūtė, St. Petersburg, Fla., už kalėdines korteles ir kalendorių kiekviena atsiuntė po 20 dol. auką, pasidžiaugė lankėsi jas „Draugo“, kuris tikrai yra jų draugas, palinkėjo redakcijai ir administracijai ir toliau dirbti gerą lietuvišką darbą. Labai ačiū už viską.

x K. Uknevičius (Mrs) Woodhaven, N. Y., Marija Markevičius, So. Omaha, Nebr., Jonas Balbatas, Cleveland, Ohio, pratesdami „Draugo“ prenumeratą, atsiuntė po 20 dol. aukų. K. Uknevičių, M. Markevičių ir J. Balbatų skelbiame garbės prenumeratoriais, o už rėmimą savos spaudos tariaime nuosirdų ačiū.

x Juozas Vainekis, Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorius, pratesė prenumeratą ir kartu pridėjo 20 dol. auką. J. Vainekį ir toliau laikome garbės sąrašė, o už nuolatinių paramą labai dėkojame.

x Austra Puzinas, San Mateo, Cal., su prenumeratorės pratesimu 1985 metams atsiuntė 20 dol. dienraščio paramai. A. Puziną įrašome į garbės prenumeratorių sąrašė, o už auką tariaime nuosirdų ačiū.

x Irena Ulpaite, Dorchester, Mass., mūsų jaunosios kartos „Draugo“ skaitytoja, pratesė prenumeratą su 22 dol. auka. I. Ulpaite skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką ir lietuviško žodžio rėmimą labai dėkojame.

x Pranas Gasparonis, Los Angeles, Cal., su prenumeratorės pratesimu mokesčių atsiuntė 22 dol. lietuviškos spaudos palaikymui. P. Gasparonį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką tariaime nuosirdų ačiū.

x Inž. Kostas Dočkus, Cicerio, Ill., visuomenininkas, dr. V. B. Raulinaitis, Santa Monica, Cal., Dalia Voss, Fox River Grove, Ill., Aleksandras Tornau, Chicago, Ill., Juozas Grigaliūnas, St. Petersburg, Fla., Aniceta Stropienė, Chicago, Ill., Felicija Urbelienė, Melrose Park, Ill., Ida Šermukšnis, Baltimore, Md., Vitalis Gaidelis, Omaha, Nebr., pratesdami „Draugo“ prenumeratą, atsiuntė po 17 dol. aukų dienraščio stiprinimui. Labai dėkojame.

x Vladas Gelažius, St. Petersburg Beach, Fla., atsiuntė dienraščio 22 dol. auką ir kartu pratesė jo prenumeratą. Vl. Gelažius įrašome į garbės skaitytojų sąrašė, o už mielą auką nuosirdus ačiū.

x B. Jablonskis, Aurora, Ill., atsiuntė 50 dol. „Draugo“ naujų mašinų pirkimo vajui su tokiu laiškuku: „Kai tik peržengiau 83 metų amžiaus slenkstį, į mano gyvenybę pasiekė širdies priepuolis. Praleidau ligoninėje 12 dienų. Po 4 d. turėjau gulti ant operacijos stalo. Negalavimai kamuoja jus senus žmones. Kėsinasi ne tik į sveikatą, bet ir santaupas, kurių taip reikalingos lietuviškai spaudai ir jos veiklai“. Labai dėkojame už mielą auką. Linkime greitai pasveikti.

Illinois valstijos sekretorius Jim Edgar, susitikęs su Stanley Balzeku, jr., International Visitors Center patalpose. Balzekas yra vienas to centro direktorių; centro paskirtis — atgaivinti Illinois valstijos ūki, pritraukiant naujas prekybos ir pramonės įmones.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JAV LB VAKARŲ APYG. SUVAŽIAVIMAS

Kiekvienais metais JAV LB Vidurio vakarų apygardos apylinkių atstovai susirenka pasidalinti mintimis ir idėjomis. Šiais metais atstovai susirinko Jaunimo centre, Chicagoje, balandžio 28 dieną. Suvažiavimą audarė ilgameis apygardos valdybos pirmininkas Lazys Laukaitis. Invokaciją sukalbėjo valdybos narė Rasa Šoliūnaitė-Poskočienė. Kilo diskusijos dėl darbotvarkės priėmimo, nes tą pačią dieną ir tose pačiose patalpose vyko ir Michigano, Ohio ir Vakarų apygardų suvažiavimas. Buvo nubalsuota Vidurio vakarų apygardos suvažiavimą laikyti iš ryto ir kuo greičiau baigti. Suvažiavime dalyvavo 66 atstovai ir 2 svečiai. Į rezoliucijų komisiją įėjo Modestas Jakaitis, Birutė Vindašienė ir dr. Antanas Razma. Nominacijų komisiją sudarė Kostas Juška, Vytautas Šoliūnas ir Juozas Šlajus. PLB vardu sveikino Birutė Jasaitienė. Tarybos prezidiumo pirmininkas, dr. Kazys Ambrozaitis ragino susirinkusius atstovus paraginti visus kuo gausiau savo apylinkėse dalyvauti ir balsuoti XI Tarybos rinkimuose. Ragino atkreipti dėmesį į jaunus šeimas. Būtinai steigti lituanistinius darželius ir prisilaikyti naują kartą lietuvių. Sveikino JAV LB Krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Butkus, Lietuvių fondo pirmininkas dr. Antanas Razma. Pirmininko K. Laukaitio ir išdinininko Lino Šoliūno pranešimai buvo atspausdinti ir visiems išdalinti. Buvo iškelti žymenys šešioms bendruomeninėms, kuriose jau ilgą laiką be jokio poilsio aukoja savo laiką ir energiją Lietuvai. Pagerbti buvo Bronius Andriukaitis, Adolfas Šimkus, Steponas Ingauris, Juozas Šlajus ir Kazys Barzdukas. Broniui Juškai buvo iškeltas Krašto valdybos žymuo.

Kontrolės komisijos pranešimą padarė Julius Balutis. Pranešė, kad išdinininkas L. Šoliūnas tvarkingai ir sąžiningai tvarko knygas.

Toliau turėjo būti naujos Vidurio Vakarų apygardos valdybos rinkimai trejų metų kadencijai. Buvo liūdina, kad negalima buvo rasti kandidatų į valdybą. Po diskusijų buvo nutarta: dabartinė valdyba sutinka savo pareigas eiti dar šešis mėnesius. Dabartinę valdybą sudaro Kazys Laukaitis, Modestas Jakaitis, Linas Šoliūnas, Agnė Katiliškytė, Rasa Šoliūnaitė-Poskočienė, Viktoras Garbonkus ir Remigijus Sužiedėlis. Sudaryta komisija iš apylinkių pirmininkų, kurių pareiga surasti kandidatus į apygardos val-

dybą. Kai bus surasti kandidatai, vėl bus šaukiamas atstovų suvažiavimas.

Po to vyko pranešimai iš apygardos apylinkių. Buvo idėjomu klausytis apie kiekvienos apylinkės darbus bei problemas. Vienose apylinkėse veikla silpnėja, kitose stiprėja. Buvo Algio Regio pranešimas. Jis daug metų vadovauja Pasauliečių teisėms išaugoti Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Po to vyko gyvos diskusijos. Suvažiavimas baigėsi 11:00. Tuoj po uždarymo prasidėjo Ohio, Michigano ir Vakarų apygardų suvažiavimas.

Agnė Katiliškytė

JONIŠKIEČIŲ KLUBAS MINI 60 METŲ GYVAVIMO SUKAKTĮ

Joniškiečių Labdarybės ir kultūros klubas Chicagoje buvo įsteigtas 1925 metais balandžio 15 d. Jo įsteigėju buvo Julius Butautas, po to pirmininkais buvo Vebal, Jonas Gasparaitis ir dabar per 20 metų Julija Ramanauskas. Klubo tikslas: labdarybė ir kultūra. Joniškiečiai remia visus lietuvių kultūrinius ir labdarinius sumanymus.

1985 metų valdybą sudaro: Julija Ramanauskas — pirm., Nelie Skulins — vicepirm., Antoinette Kalys — nutr. rašt., Birutė Rašinskas — fin. rašt., Anna Casey — išdinininkė, Valerija Samuolis — kont. rašt.

Linkime, kad klubas dar daug metų darbuotųsi.

A. K.

RUOŠIAMASI DIRVOS SUKAKTUVINIAM POKYLIUI

Dirvos 70 metų sukaktį paminėti yra sudarytas planas apimties komitetas, kuriam vadovauja žinomas visuomenininkas ir didelių renginių organizatorius dr. Leonas Kriaučiūnas, o sukaktuviniam pokyliui ruošti pakviesta LMF Chicago klubo pirm. Jolanda Kerelienė su darbe komisija ir gegužės 22 d. savo namuose, Lemonte, sušaukė pasitarimą ruošiamo Dirvos pokylio reikalais. Posėdyje dalyvavo: komiteto pirm. dr. Leonas Kriaučiūnas, komisijos pirm. Jolanda Kerelienė, pirm. pavad. Karolis Milkovaitis, sekretorė Filina Braunienė, narės — Matilda Marcinkienė ir Svajonė Kerelytė, talkininkai — Vilija Kerelytė (programa), Alfonsas Kerelis (baras) ir Antanas Juodvalkis (spauda).

Dirvos sukaktuviniame pokyliui salė paimta Jaunimo centre, spalio 12 d., meninei programai atlikti pakviesti Chicagoje niekad nebuvę me-

ninkai — smuikininkė Brigita Pumpolytė-Kasinskienė ir jos vyras gitaristas Juozas Kasinskas. Brigita Pumpolytė yra dalyvavusi Dirvos jaunųjų talentų ruošose varžybose ir laimėjusi premiją.

Norima išvengti kalbų ir sudaryti jaukią pokylio nuotaką. Šokiams gautas neolituany orkestras, vadovaujamas Algio Modesto. Vakarienes metu bus išskirti laimingieji, anksčiau įsigiję laimėjimų bilietus. Programa numatoma trumpa, įdomi ir įvairi, tinkanti pokylio nuotakoms.

Pirm. Jolanda Kerelienė labai rūpestingai ruošiasi Dirvos sukaktuviniam pokyliui ir smulkesniai numato visą programą, skirdama nemažą dėmesį ir vakarienes patiekalams. Visuomenė kviečiama Dirvos sukaktuviniame bankete dalyvauti ir vietas rezervuoti iš anksto pas visus komiteto narius ar Vaznelių prekyboje.

Po posėdžio šeiminkai visus dalyvius pavaisino užkandžiais. Vakarienes metu buvo tiesiami pasikalbėjimai ir iškoma geriausių sprendimų, kad Dirvos sukaktuvinis pokylis praeitų įdomiai ir visi svečiai būtų patenkinti.

Dar žodelis apie lietuvišką spaudą. Šiais metais net trys lietuviški laikraščiai yra sukaktuviniai ir švenčia rimtas sukaktis. Draugas 75 metų, Dirva ir Darbininkas po 70 metų. Be jau atliktų akademių ir koncertinių minėjimų, Draugas ir Dirva vykdo piniginius vajus, norint nupirkti modernias rinkimo ir spausdinimo mašinas. Naujos mašinos yra reikalingos, nes turimos taip paseno, kad susidėvėjusios dalimis pakeisti negalima gauti naujų, nes fabrikai nebe gamina. Gyvenant tokiame turtingame ir aukšto technologijos krašte, negalima atsilikti nuo techninės pažangos. Kompiuteriai jau įsiskverbė į visas ūkines, finansines, mokslo bei darbo institucijas ir nuo jų įsivedinimo negali atsisakyti ir lietuviški laikraščiai leidėjai. Surinktais vajų metu pinigais norima leidejams ateiti į pagalbą, nes leidyklos neturi atsargos kapitalų ir nepajėgia įsigyti modernių mašinų. Leidyklų sumoderninimas ir tolesnis lietuviškų laikraščių leidimo užtikrinimas priklauso nuo mūsų teikiamos paramos.

Pasvarstykite ar pakankamai buvome dosnūs ir parėmėme komitetą prašymus. Dar ne vėlu savo teiktą paramą padidinti, o nuosaliai stovėjusiems tuojau įsijungti, kad komitetą numatytos surinkti sumos būtų pasiektos ir leidyklos aprūpintos moderniomis mašinomis.

(aj)

CHICAGOS ŽINIOS

KARDINOLAS KVICEIASI LAIKRAŠTININKUS

Chicago arkivyskupija birželio 12 d. turės vadinamą komunikacijų dieną. Bus 5:15 v. popiet Mišios katedroje, o paskui vaisės. Dalyvaus pats kardinolas.

JAUNIMUI GELBĖTI

United Way of Chicago institucija paskyrė 300,000 dol., kad būtų lešų traukti į tarnybas jaunimą tose miesto vietose, kur daugiau jaunimo nusikaltimų.

IKLIUVO POLICININKAS

Chicago policininkas Michael Ellis, 26 m., jo brolis Stanley, 29 m., ir jų bendrininkas Gr. McQuitter, 29 m., sugauti apipiešę automobilį pardavę. Willis, atidami iš jo 400 dol. Jie apvogė ir jo namus Chicago pietuose. Visi areštuoti ir perduoti teismui.

KONFISKAVO SPEKULIANTO TURTA

Anton Valukas paskelbė, kad Matteson priemiesty konfiskuotas 100,000 vertės namas, 7 brangūs automobiliai, kailiniai paltai, 8,000 dol. ir nemažai kitų daiktų, kurie priklausė Benson Hill, 54 metų. Buvo susekta, kad jis spekuliuoja narkotikais. Ateityje bus dažniau konfiskuojama nuosavybė tokių spekuliantų.

VAISTAI NUO ŠIRDIES

Illinois atstovų rūmų pirmininkas M. Madigan atkreipia dėmesį, kad nuo liepos 1 d. bus galima nemokamai vaistinėse gauti vaistų nuo širdies, bet pirmą reikia Illinois pajamų departamentui paduoti prašymą ir sumokėti pradinis 80 dol. Tada visi širdies vaistai bus vaistinėse gaunami nemokamai.

3 MIL. TURISTŲ

I McCormick parodų rūmus buvo sukviešta daugiau kaip 1000 turizmo įstaigų atstovų, stengiantis paskatinti atvykti į Chicago daugiau turistų. Meras Washingtonas pareiškė, kad numatoma šiemet Chicagoje susilaukti apie 3 mil. turistų.

ISTORINIS PAMINKLAS

Chicago stadions Soldier Field paskelbtas istoriniu paminklu. Tai gali sukludinti į perdirbti į dengtą stadioną.

PABRANGO ELEKTRA

Commonwealth Edison bendrovė įvedė vasaros kainą už elektrą. Pabragimas net 45 proc. Kainos vėl pradės mažėti nuo rugpjūčio 15 d.

6 MYLIŲ SKYLĖ

Illinois geologai nusprendė išgręžti beveik 6 mylių skylę pietinėje valstybės dalyje. Tai mokslininkams padės studijuoti žemės drejbimo galimybes.

GERAS UŽDARBS

Lake Forest priemiestio burmistro metinė alga yra 82,500 dol.

SUŽLUGO DERYBOS

United Airlines vadovybė ir jos pilotų (lakuoj) sąjunga, paskelbusi streiką, vedė kietas derybas ir jau buvo arti susitarimo, tačiau kai iškilo klausimas, kaip bus su streiku metu skraidžiusiais lakūnais, derybos išsilo. Vadovybė sakosi samdysianti naujus lakūnus.

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 S. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.